

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/118
KARAR NO : 1983/665

K A R A R

ÖZET : Uyuşmazlık Mahkemesi'nce 2247 sayılı yasa'nın 19.maddesine göre yapılan başvuru sonucu görevli yargı yeri belirlenmesine rağmen verilen görevsizlik kararının yasa ve yönetime aykırılığı nedeniyle kaldırılması gerektiği hk.

Davacı : K.H.
Sanık : Mustafa Kurtulan

O L A Y : Sanığın sorumlu yazı işleri müdürü olduğu milli gazetenin 2-10-1977 günlü nüshasında yayınlanan yazılarla; lâikliğe aykırı propoganda yapıldığı ileri sürülerek eylemine uyan TCK.nun 163/5.ve 173/son.maddesine göre cezalandırılması istemiyle İstanbul C.Savcılığı'nca kamu davası açılmış ve İstanbul 6.Ağır Ceza Mahkemesi; 26-11-1979 günlü,1977/528,1979/494 sayılı görevsizlik kararı üzerine dosyanın intikal ettiği İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi; 16-7-1980 gününde,1980/884 esas sayı ile görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuruda bulunmuştur.

Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; 22-12-1980 gününde,1980/312-522 sayı ile MGK.nin 7 sayılı kararı 4.maddesi kapsamına giren sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan ve 1402 sayılı yasa'nın 13/b.maddesindeki bağlantı koşulunu içeren suça ait davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği şeklinde karara bağlamıştır.

Bu kez; İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi: 10-7-1981 gününde,1980/384,1981/533 sayı ile; 1402 sayılı yasa'nın 13/a-b.maddesindeki süre ve bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davanın sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülebilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 4-5-1981 günlü, ilke kararına göre örgütsel ve organik bağlantısının somut olarak kanıtlanması gerektiği, olayda böyle bir bağlantının mevcut olmadığı ve ilke kararlarının emsal olaylara uygulanacağı gerekçesiyle dava mahkemelerinin görevsizliğine karar vermiştir.

Böylece; her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında,2247 sayılı yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş, dosya Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın 5-2-1982 günlü,1982/459 sayılı yazısı ile mahkememiz'e gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y.İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy, Necati Karakış, Osman Kayanan ve A.Vahap Özaslan'ın katılmaları ile yaptığı, 12-12-1983 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M.İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoğlu'nun Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

..../....

2247 sayılı yasa'nın 19.maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlemesi emacı ile Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuran yargı yerinin yüksek mahkemenin görev sorunu keskin olarak çözümleyen bu kararına uyması yasa buyruğudur.

Anayasa'nın 158.ve 2247 sayılı yasa'nın 1.maddesine göre, görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkilibir yüksek mahkeme biçiminde yer alan hüküm Uyuşmazlık Mahkemesi kararlarının niteliğini ve bağlayıcılığını göstermektedir.

2247 sayılı yasa'nın 28.maddesinde ilgili yargı mercileri ile bütün makam ve kuruluşlar ve kişiler bu mahkeme kararlarına uymak ve onları uygulamakla ödevlidirler,biçiminde yer alan hüküm de kararlarımızın bağlayıcılığını açıkca belirtmektedir.

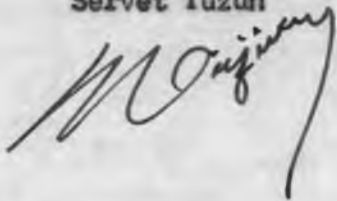
Öte yandan,Uyuşmazlık Mahkemesi'nce verilen ilke kararları,geçmişe yönelik olarak uygulanamayacağından,sıkıyönetim askeri mahkemesinin görmekte olduğu bu davada Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 4-5-1981 günlü,1/1 sayılı ilke kararına dayanması da usul kuralları ile bağdaşmaz.

Bu nedenlerle, Askeri Yargı yerince verilen görevsizlik kararı yasa ve yöneme aykırı bulunduğu,Istanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına ve görevli yargı yeri daha önce belirlendiğinden görev konusunda yeniden karar verilmesine yer olmadığına karar verilmelidir.

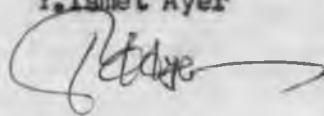
Bu görüşe Başkan Servet Tüzün katılmamıştır.

SONUC : İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nin 2247 sayılı yasa'nın 19.maddesi uyarınca 16-7-1980 günlü,1980/884 esas sayılı başvurusu üzerine,Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü'nün 22-12-1980 günlü,1980/312-552 sayılı kararı ile 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasa'sının 13.maddesinde yapılan son değişiklikte nazarı itibare alınarak,davaya Askeri Yargı yerinde bakılması gerektiği şeklinde görevli Yargı mercii belirtildiğine göre,bu konuda yeniden karar verilmesine yer olmadığına ve ancak,Istanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nce yasa ve yöneme aykırı olarak verilen 10-7-1981 günlü,Esas-1980/884,Karar-1981/530 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına,Başkan Servet Tüzün'ün karşıoyuyla ve oyçokluğuyla 12-12-1981 gününde kesin olarak karar verildi.

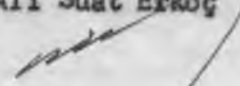
Başkan
Servet Tüzün

Uye
Y. İsmet Ayer

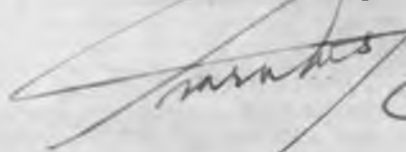

Uye
Ali Suat Erkoç

Uye
Mustafa Aksoy

Uye
Necati Karakış

Uye
Osman Kayacan

Uye
A.Vahap Özasan

12-20-12

S.Y.

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

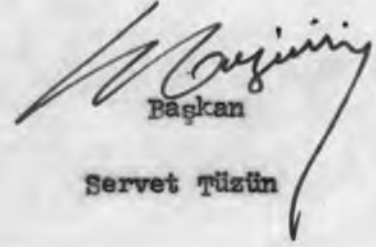
Esas No : 1982/118

Karar No : 1983/665

KARŞIOY YAZISI

Bu konuya ilişkin görüşüm 29.Mart.1983 günlü ve 18002 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 29.11.1982 günlü,Esas 1981/1471, Karar 1982/802 sayılı karara ekli karşıoy yazısında ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Aynı gerekçelerin burada yinelenmesine gerek görmüyor ve o kararda belirtilen görüşlerle bu karardaki çoğunluk görüşüne katılmıyorum.

Başkan
Servet Tüzün

t.ö.